Tudora Pițilă
Cleopatra Mihăilescu

art Klett

Educație civică

Caietul elevului
Clasa a III-a

Cuprins

Unitatea 1. Lucruri, plante, animale, persoane

L1 Ce sunt lucrurile? 6
L2 Ce sunt animalele și plantele? ... 7
L3 Ce înseamnă să fim persoane? ... 8
L4 Nevoia de lucruri 9
L5 Nevoia de plante și animale ... 10
L6 Nevoia de ceilalți 11
Recapitulare 12
Evaluare 15
Lectură suplimentară 16
Jurnalul meu 18

Unitatea 2. Relații, atitudini, comportamente

L1 Lucruri care ne exprimă 20
L2 Relații și atitudini față de lucruri (I) 21
L3 Relații și atitudini față de lucruri (II) 22
L4 Prieteni necuvântători 23
L5 Atitudini față de plante și animale (I) 24
L6 Atitudini față de plante și animale (II) 25
Recapitulare 26
Evaluare 29
Lectură suplimentară 30
Jurnalul meu 32

Unitatea 3. Relații, atitudini, comportamente față de oameni

L1 Încrederea și lipsa de încredere 34
L2 Respectul și lipsa de respect .. 35
L3 Curajul și lipsa de curaj 36
L4 Bunătate și răutate 37
L5 Adevăr și minciună 38
L6 Modestia și lipsa de modestie .. 39
Recapitulare 40
Evaluare 43
Lectură suplimentară 44
Jurnalul meu 46

Unitatea 4. Oameni împreună

L1 Acasă 48
L2 La școală 49
L3 La joacă 50
L4 Prieteni 51
L5 Drepturi și îndatoriri 52
Recapitulare 54
Evaluare 57

Recapitulare finală 58
Evaluare finală 61
Lectură suplimentară 63
Jurnalul meu 64

Unitatea 2

Relații, atitudini, comportamente

Ce vom exersa împreună?

- Lucruri care ne exprimă
- Relații și atitudini față de lucruri (I)
- Relații și atitudini față de lucruri (II)
- Prieteni necuvântători
- Atitudini față de plante și animale (I)
- Atitudini față de plante și animale (II)
- Recapitulare
- Evaluare

- Lectură suplimentară
- Jurnalul meu

1. Explică felul în care te reprezintă lucrurile ilustrate.

a.

b. 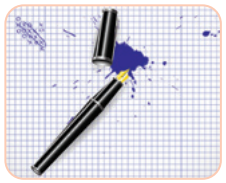

c.

d.

2. Imaginează-ți un dialog între tine și două lucruri personale. Ce calități vor aprecia la tine? Ce defecte vor critica? Cum le vei corecta?

3. Identifică pasiunile persoanelor care îndrăgesc lucrurile ilustrate. Motivează aceste preferințe.

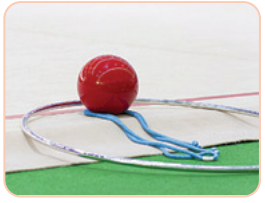

a.

b.

c.

Autoevaluare

Scară de apreciere

o pasiune identificată →

o motivare →

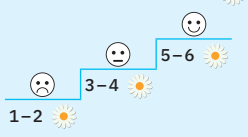

1. Cum îți manifești tu grija față de lucrurile ilustrate?

a.

b.

2. Cum te comporți față de lucrurile de care te leagă amintiri plăcute? Exemplifică.

3. Lucrați în grupe de de 3 – 5 elevi. Ce atitudine aveți față de lucrurile din clasa voastră? Există colegi care au altă atitudine?

4. Explică importanța acțiunilor sugerate de imagini.

a.

b.

Autoevaluare

Am identificat acțiunile sugerate de imagini.	☺ 😐 ☹
Am precizat importanța acțiunilor identificate.	☺ 😐 ☹

1. Explică atitudinea pe care o au persoanele față de lucruri (banca, cărțile, tablourile din muzeu) în situațiile prezentate. Scrie sfaturi potrivite.

a.

b.

c.

2. Precizează persoana sau persoanele cărora le aparțin obiectele ilustrate. Prezintă comportamentul pe care îl consideri potrivit față de acestea. Motivează.

a.

b.

c.

3. Explică proverbul de mai jos, referindu-te la situații din viața de zi cu zi.

- *Ce ție nu-ți place, altuia nu-i face.*

1. Descrie relația stabilită între persoanele și animalele din imagini.

a.

b.

c.

2. Scrie îndemnuri, pornind de la situația ilustrată.

3. Precizează cum îți poți manifesta grija față de animalele ilustrate mai jos.

a.

b.

1. Explică de ce este important ca mediile prezentate să fie ferite de poluare și de acțiunile nechibzuite ale omului.

a.

b.

c.

2. Lucrați în perechi. Ce atitudine aveți față de viețuitoarele ilustrate? Motivați.

a.

b.

3. Realizează un afiș în care să îndemni oamenii să protejeze mediile de viață ilustrate mai jos.

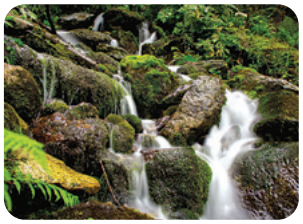

1. Plantele și animalele din imagini sunt protejate de lege. Scrie îndemnuri pentru cei care nu respectă legea.

floare-de-colț

capră-neagră

cocoș-de-munte

bujor-de-munte

2. Completează tabelul dat cu exemple potrivite.

Atitudine negativă față de:		Atitudine pozitivă față de:	
plante	animale	plante	animale

3. Scrie însușiri pozitive și negative ale unei persoane, ținând seama de atitudinea pe care aceasta o are față de plantele și animalele din mediul apropiat.

- pozitive:
- negative:

4. Lucrați în grupe de de 3 – 5 elevi. Descrieți comportamentul pe care îl aveți față de o plantă sau față de un animal:

a. din gospodăria voastră, a bunicilor sau a unui prieten;

b. din comunitatea locală sau întâlnite în vacanță.

1. Completează tabelul dat.

Lucruri care mă reprezintă...		
acasă	**la școală**	**în diverse activități**

2. Enumeră câteva lucruri pe care ți le dorești și lucruri pe care vrei să le donezi. Motivează alegerile făcute.

a.

b.

3. Lucrați în perechi. Descrieți felul în care protejați lucrurile ilustrate (banca școlară, lucrurile personale, strada pe care locuiți, școala). Argumentați.

a.

b.

c.

d.

4. Subliniază situațiile care te reprezintă.

- vestimentație îngrijită
- încălțăminte uzată

- caiete murdare
- jucării

- sertare dezordonate
- locuință curată

5. Prezintă atitudinea pe care o ai în situațiile prezentate (la teatru, la muzeu, la cumpărături).

a.

b.

c.

6. Explică dacă ești sau nu ești de acord cu situațiile în care se află următoarele animale de companie. Motivează explicația dată.

a.

b.

7. Ce animal ocrotești tu? De ce? Cum îți manifești atașamentul față de acesta?

8. Presupune că observi în jurul tău acțiunile din imagini. Ce sfaturi le-ai da celor doi copii? De ce?

a.

b.

9. Prezintă ce consecințe vor avea acțiunile persoanelor din situațiile ilustrate.

a.

b.

c.

10. Realizează un desen în care să ilustrezi ajutorul pe care îl acorzi membrilor familiei tale pentru a ocroti viețuitoarele din gospodărie.

1. Explică de ce te reprezintă sau nu te reprezintă situațiile ilustrate.

2. Scrie un îndemn sau o apreciere potrivită fiecărei acțiuni sugerate.

3. Completează enunțurile cu termenii potriviți.

- Lucrurile care ne aparțin pot dezvălui . . . . . noastre.
- Grija față de lucruri arată . . . . . față de munca oamenilor.
- Oamenii trebuie să . . . . . plantele și animalele.

4. Stabilește valoarea de adevăr a următoarelor enunțuri:

- ☐ Este bine ca omul să respecte mediul înconjurător.
- ☐ Acțiunile omului nu pot afecta mediul înconjurător.
- ☐ Unele plante și animale sunt pe cale de dispariție.

5. Colorează casetele care conțin atitudini pozitive față de plante și animale.

ocrotire · violență · respect · grijă

FB	●	●	●
B	●	●	
S	●		

Pisica, tigrul și șoarecele

după LI-YU-GIU

Se spune că odată, tare demult, lumea animalelor nu avea un rege. Tigrul era mai blând decât căprioara, mai domol decât boul și mai prost decât porcul. Astfel că era mereu insultat, mușcat, zgâriat, mai ales de către maimuță și vulpe. De aceea, pe blana tigrului, care la început era doar de culoare galbenă, apărură numeroase pete și dungulițe.

Într-o zi, nemaiputând îndura atâta umilință, tigrul se duse la pisică să învețe o meserie. Pe vremea aceea, pisica era dascălul tuturor animalelor. De la ea învățase maimuța să zgârie, lupul să sfâșie, câinele să miroasă, bivolul să lingă...

Degeaba o imploră tigrul, pisica nu mai voia să învețe pe nimeni; foștii ei elevi, nu numai că nu o mai salutau, dar nu mai recunoșteau că ea le fusese dascăl. De aceea, pisica refuză rugămintea tigrului.

Foarte amărât, tigrul se întorcea acasă. Trecând pe lângă vizuina șoarecelui, acesta îl întrebă de ce este atât de cătrănit. Tigrul îi povesti printre lacrimi toată durerea și umilința lui. Șoarecelui i se făcu milă de bietul animal. Cum era isteț din fire, se gândi un pic și găsi o cale pentru a-l ajuta pe tigru. Săpă în perete o bortă și îl ascunse acolo pe tigru, pentru a vedea și învăța lecțiile pe care pisica le dădea pisoilor săi. Din ascunzătoarea sa, tigrul vedea totul fără însă a fi văzut.

Deoarece pisoii erau încă foarte mici, pisica îi învăța în fiecare zi doar 3 lucruri: năvălirea, lovirea cu picioarele dinapoi și forfecarea.

În câteva zile, tigrul învățâ aceste mișcări și plecă din ascunzătoare. Într-o zi, se întâlni cu pisica și îi strigă:

— Bună ziua, domnule dascăl! Și pe loc îi arătă tot ce învățase. Pisica rămase peste măsură de uimită.

— Dar de unde ai învățat tu aceste lucruri?

Atunci tigrul îi povesti cum fusese ajutat de șoarece. Văzând atâta silință la tigru, pisica îi spuse:

— Păcat! știi prea puțin. Dacă tu ai învăța totul, ai putea deveni regele animalelor.

Tigrul făcu o plecăciune adâncă în fața pisicii și o rugă din nou să-l învețe și pe el tot ce știe. În sfârșit, pisica se înduplecă.

Ea îl învață pe tigru cum să miroasă, să sfâșie, să lingă. Dar el nu era un animal prea răbdător. Curând începu să se plictisească. De lins și zgâriat învață numai pe trei sferturi, iar de mirosit și sfâșiat numai un sfert. În schimb, învață foarte bine cum să-și zbârlească părul, cum să-și holbeze ochii, astfel încât orice animal care-l vedea să înlemnească de frică. Tigrul văzu că aceasta este cea mai de preț însușire pe care o învățase. Astfel deveni el discipolul pisicii. Oriunde mergea, o purta pe spatele său cu mare cinste. Într-o zi, îi văzu și șoarecele. Vorbăreț fiind, nu se putu stăpâni și spuse batjocoritor:

— Dascălul tigru, discipolul pisicii! Cel mare este condus de cel mic.

Deși tigrul învățase toată măiestria sa de la pisică, auzind spusele șoarecelui, sufletul său se întunecă de mânie.

Într-o zi, pe când mergea spre munte cu pisica în spinare, el o trânti jos și năvăli asupra ei, încercând s-o omoare. Deși rănită, pisica reuși să se cațere într-un copac. Astfel scăpă cu viață, deoarece acest lucru nu-l învățase pe elevul său. Tigrul, lipit de o stâncă, strigă furios:

— Pisica moartă să fie aruncată în copac!

Mânioasă foc, pisica strigă la rândul său:

— Tigrul mort să fie lipit de perete!

Șoarecele, aflând că între tigru și pisică nu mai sunt relații de prietenie, fugi de la munte. De atunci, el iese după hrană numai noaptea, pentru a nu fi prins de pisică. Dar nici așa nu scapă: când îl prinde, pisica îl mănâncă.

De atunci, tigrul a rămas rege în pădure peste celelalte animale. Și tot de atunci a apărut dușmănia de moarte între șoarece, pisică și tigru.

Iar tigrul cel grăbit nu a învățat nici până în ziua de azi să se cațere într-un copac.